

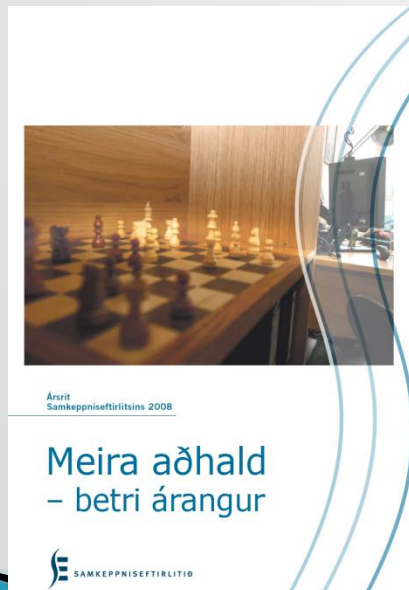
SAMKEPPNISEFTIRLITIÐ

Kynning á ársriti

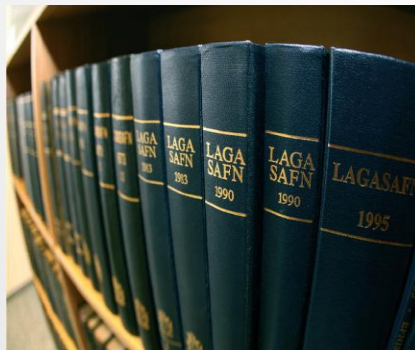
26. júní 2008

Efni fundarins

Ársrit SE 2008
Meira aðhald – betri
árangur

Breytingar á
samrunaeftirliti – ný
lög og nýjar reglur

Ráðstefna með
Neelie Kroes –
bótaréttur tjónþola

VÍSKIPTARÁÐUNEYTIÐ

Bótaréttur vegna samkeppnislagabrota

I líefni af heimskun Neelie Kroes, framkvæmdastjóra samkeppnismála hjá Evrópusambandsinu til íslands stunda viðskiptaráðuneytið og Samkeppniseftirlitið fyrir ráðstefnu um bótarétt vegna samkeppnislagabrota.

Nýlega hafa gengið dómur hárlendis þar sem einstaklingum og fyrirtækjum hafa verið bættar bætur úr hendi fyrirtækja sem fundin hafa verið sek um brot á samkeppnislögum. Þá hefur framkvæmdastjóri Evrópusambandsins sent hvítbók um skuldbætur vegna brota á samkeppnisreglum út til ummiegna. Á ráðstefnunni verður farið yfir helstu atriði er varða bótarétt vegna samkeppnislagabrota og þau álitæfni sem upp geta komið.

Ráðstefnan verður haldin á Hilton Reykjavík Nordica þann 4. júlí

Dagskrá:		
8:15 - 8:30	Skráning og morgunverður	
8:30 - 8:40	Setning og inngangsréd	
	Þjörgvin G. Sigurðsson viðskiptaráðgjafi	
8:40 - 8:15	Private Action, Public Responsibility	
	Neelie Kroes, framkvæmdastjóri samkeppnismála hjá Evrópusambandsinu	
9:15 - 9:35	Effective Enforcement of Competition Policy	
	Kristján Andri Stefánsson, stjórnarmaður Eftirlitstofnunar EFTA	
9:35 - 10:00	Skuldbætur vegna brota mál?	
	Páll Gunnar Pálsson, forsetji Samkeppniseftirlitsins	
10:00 - 10:30	Kaffihé	
10:30 - 10:50	Möguleikar á skuldbótum vegna brota á samkeppnislögum	
	Steinar Þór Guðgerðsson hrl.	
10:50 - 11:10	Mæt á tóni vegna samkeppnisbrota	
	Fríðrik Mör Baldursson, prófessor við Háskólann í Reykjavík	
11:10 - 11:30	Samantekt og ráðstefnusit	
	Ólafur Magnússon, dósent við viðskipta- og hagfræðideild Háskóla Íslands og formaður stjórnar Samkeppniseftirlitsins.	

Skráning á ráðstefnunna fer fram á netfanginu postur@vrm.stj.is. Ráðstefnugjald er 2.000 kr.

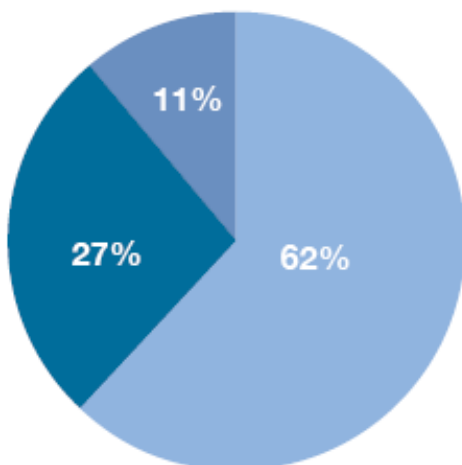
Ársritið: Hvert er hlutverk Samkeppniseftirlitsins við núverandi aðstæður í atvinnu- og efnahagslífi?

- ▶ Aldrei er meiri ástæða til að hafa vakandi auga með samkeppni og samkeppnisaðstæðum en þegar sverfur að í íslensku atvinnulífi.
- ▶ Margt hefur áunnist í skipulagi Samkeppniseftirlitsins á síðustu misserum.
 - Fleiri verkefnum sinnt.
 - Málshraði aukist.
- ▶ Það þarf hins vegar að gera enn betur. Stjórnvöld hafa lýst vilja sínum til að styrkja eftirlitið:
 - Almennigur og fyrirtæki eru sammála.
 - Hægt er að bæta málshraða enn frekar.
 - Bæta þarf grunnrannsóknir.
- ▶ SE stefnir þó ekki að því að verða stór stofnun.
 - Meira máli skiptir að vera í stöðu til að laða að og halda í hæfustu sérfræðinga.
 - Tengsl við háskóla og fræðasamfélagið eru mikilvæg.

Samkeppniseftirlitið & almenningur

Hefur þú orðið mikið eða lítið var/vör við umfjöllun um aðgerðir Samkeppniseftirlitsins á undanförunum mánuðum?

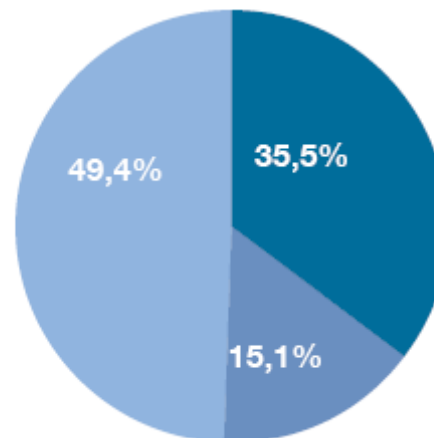
■ Mikið ■ Hvorki né ■ Lítið

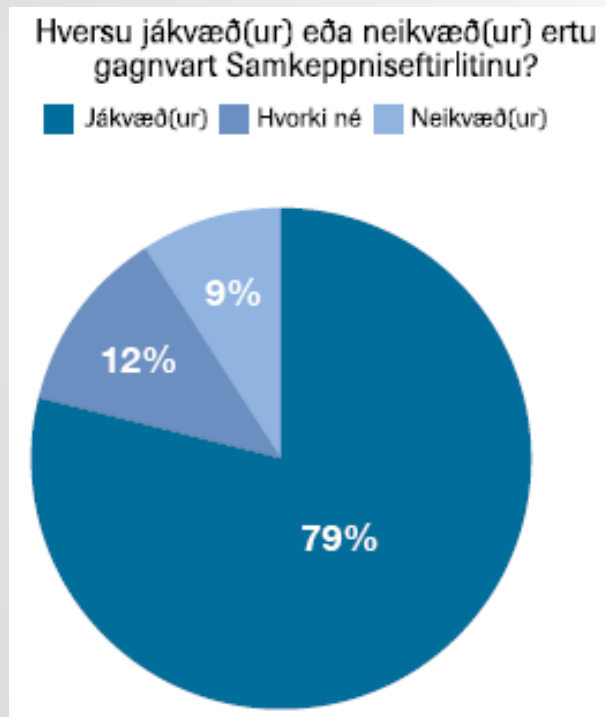
Samkeppniseftirlitið & fyrirtæki

Hefur þú orðið mikið eða lítið var/vör við umfjöllun um aðgerðir Samkeppniseftirlitsins á undanförunum mánuðum?

■ Mikið ■ Hvorki né ■ Lítið

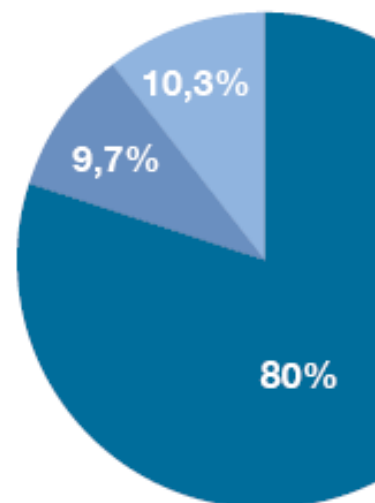
Samkeppniseftirlitið & almenningur

Samkeppniseftirlitið & fyrirtæki

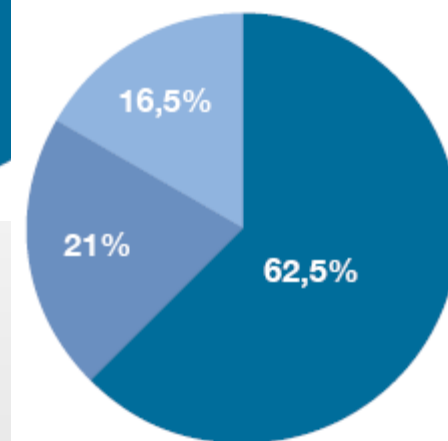
Hversu jákvæð(ur) eða neikvæð(ur) ertu gagnvart Samkeppniseftirlitinu?

■ Jákvæð(ur) ■ Hvorki né ■ Neikvæð(ur)

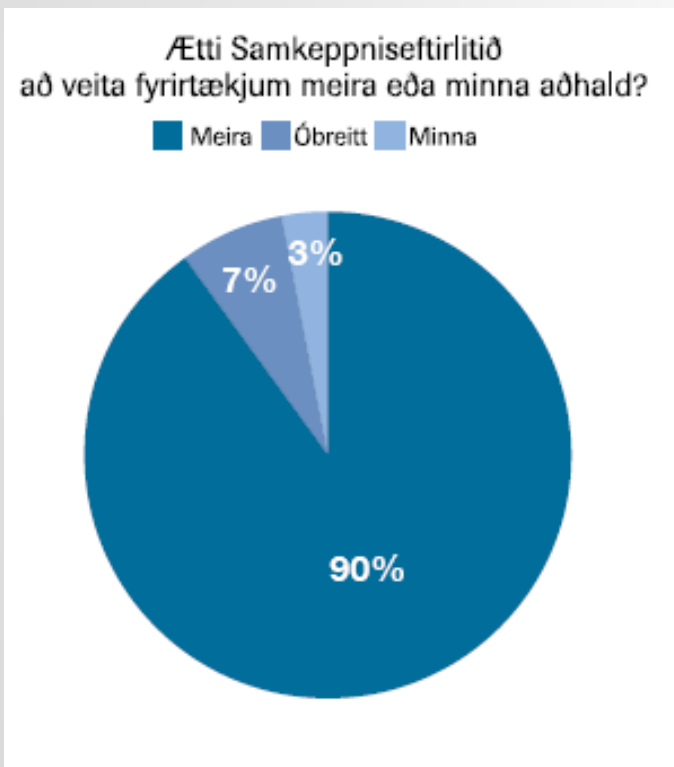

Hversu mikið eða lítið traust berð þú til Samkeppniseftirlitsins?

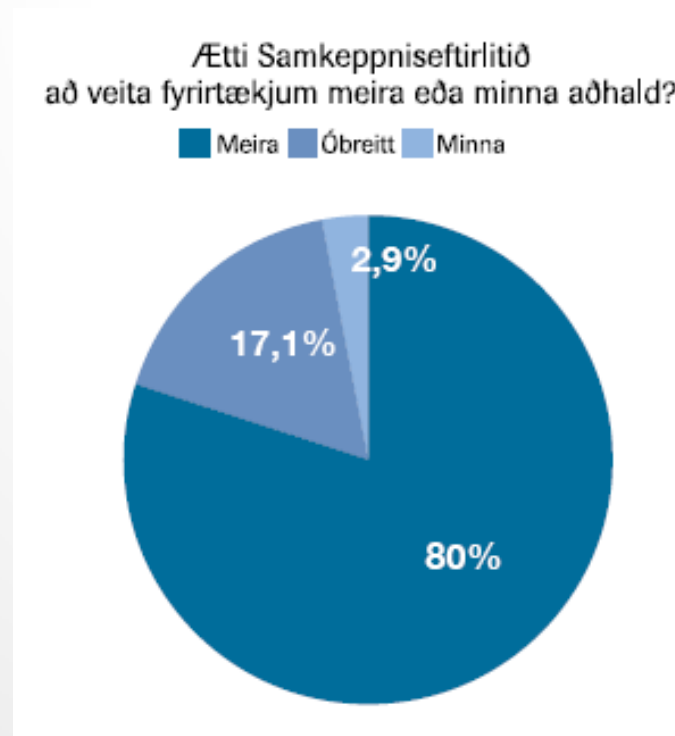
■ Mikið ■ Hvorki né ■ Lítið

Samkeppniseftirlitið & almenningur

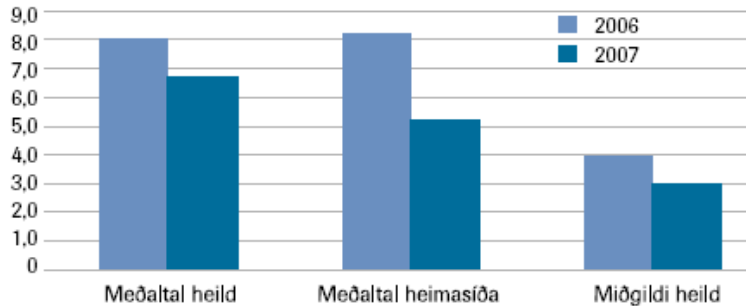

Samkeppniseftirlitið & fyrirtæki

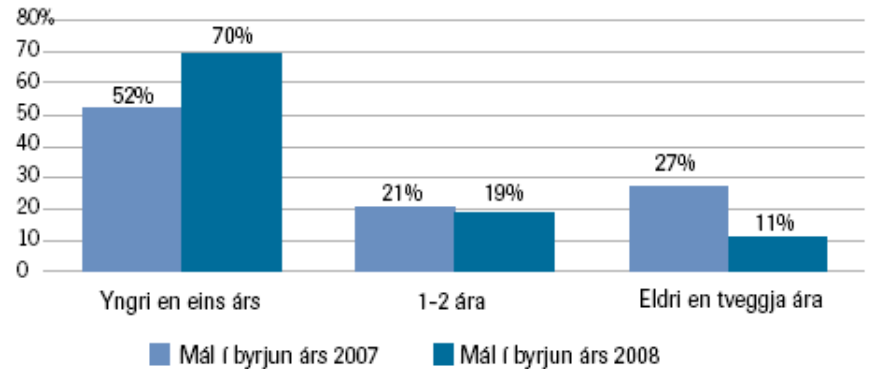
Aukin skilvirkni – bætt málsmeðferð

Meðaltal málsmeðferðartíma mála sem lauk á árinu 2007, sundurliðað eftir málum í heild, málum birtum með ákvörðun á heimasíðu og miðgildi.

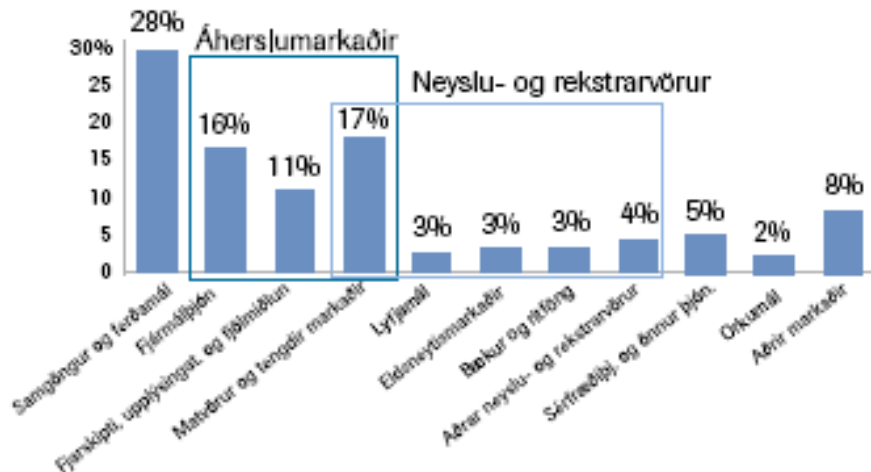

Aldurssamsetning mála sem til meðferðar voru í byrjun árs 2008, samanborið við mál í byrjun árs 2007

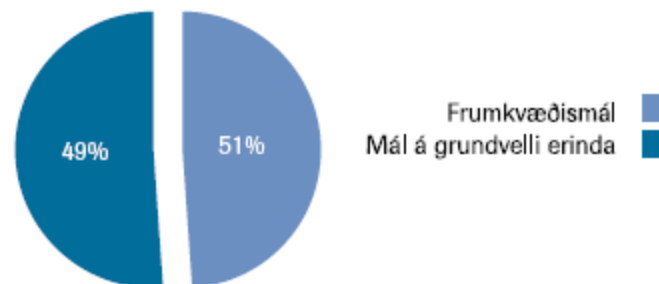
Aldurssamsetning mála sem til meðferðar voru í byrjun árs 2008, samanborið við mál í byrjun árs 2007

Skipting ráðstöfunartíma á markaði á árinu 2007

Ráðstöfunartími frumkvæðismála vs. önnur málsem unnið var í árið 2007

Matvörumarkaður :

Samningar birgja og matvöruverslana fela í sér ákvæði sem kunna að raska samkeppni neytendum til tjóns

Samningsákvæði um einkakaup og tryggðarafslætti

Ákvæði um að endurseljandi hefji ekki sjálfstæðan innflutning á samningsvöru

- *Birgir skuldbindur endurseljanda til að selja aðeins vörur frá birginum og gert er ráð fyrir skaðabótum í samningi ef endurseljandinn kaupir sams konar vöru af keppinauti birgisins.*
 - *Birgir skuldbindur endurseljanda að kaupa vörur frá tilteknum erlendum framleiðanda aðeins af birginum.*
 - *Birgir skuldbindur sig til að greiða endurseljanda eftirágreiddan afslátt sem fer stighækkandi eftir því sem endurseljandi kaupir meira af birginum.*
 - *Endurseljandi er skuldbundinn til að greina birgi frá því ef hann fær hagstæðara tilboð frá keppinauti birgisins til að gefa birginum tækifæri til að jafna það boð.*
-
- *Tekið er fram að kaupanda sé óheimilt að flytja samhliða inn vörur seljanda frá öðrum erlendum birgjum. Ef kaupandi getur fengið viðkomandi vörur á lægra verði skuldbindur hann sig til þess að gera seljanda kleift að bjóða betur. Takist seljanda það skuldbindur kaupandi sig til þess að hefja ekki þennan innflutning.*
 - *Kaupandi skuldbindur sig til þess að hefja ekki innflutning nema að undangengnum viðræðum við seljanda.*
 - *Kaupandi missir allan afslátt og markaðsstuðning ef hann hefur innflutning í samkeppni við seljanda.*

Verðkönnun SE veitir
vísbendingu um að
forverðmerkingar birgja
takmarki verðsamkeppni
matvöruverslana.

Tafla 1: Vöruflokkar þar sem kannað var verð á matvörum sem birgjar verðmerkja fyrir matvöruverslanir. Meðalverði í lágvöruverðsverslunum er gefið gildið 100.

Vöruflokkur	Lágvöruverðs- verslanir ¹	Stór- markaðir ²	Klukkan- búðir ³
Ostar í bitum og sneiðum	100	102	106
Nautakjöt	100	101	103
Kjúklingur	100	101	103
Álegg	100	103	106
Pylsur	100	101	101
Kjötþúðingar, þjúgu og farsvörur	100	105	105
Kæfur	100	104	104
Slátur	100	101	101
Unnar kjötvörur í bökkum	100	102	102
Tilbúnir ferskir réttir – 1944	100	102	102
Lax	100	100	100

Vöruflokkur	Lágvöruverðs- verslanir	Stór-markaðir	Klukkan- búðir
Unnir ostar	100	132	147
Mjólkurvörur og egg	100	114	130
Ávextir og grænmeti	100	141	147
Sósur og olíur	100	134	169
Ýmsar þurrvörur	100	149	174
Sælgæti og snakk	100	131	143
Gosdrykkir, öl og safar	100	125	149
Hreinlætis- og snyrtivörur	100	146	163

Tafla 2: Vöruflokkar þar sem kannað var verð á matvörum sem matvöruverslanir verðmerkja sjálfar. Meðalverði í lágvöruverðsverslunum er gefið gildið 100.

Hagsmunasamtök fyrirtækja verða að axla ábyrgð í samkeppnismálum

Eftirfarandi umfjöllun eða samvinna innan samtaka fyrirtækja getur farið gegn samkeppnislögum:

- Ákvörðun eða önnur umfjöllun gjaldskrá eða „eðlilega“ verðlagningu aðildarfélaganna.
- Ákvarðanir eða önnur umfjöllun um að hækka verð, lækka verð eða halda verði óbreyttu.
- Samræming á eða önnur umfjöllun um hvers konar viðskiptaskilmála sem gilda gagnvart viðskiptavinum aðildarfyrirtækja.

- Umfjöllun eða umræður um að aðildarfyrirtæki eigi ekki viðskipti við tiltekna aðila.
- Umfjöllun eða umræður um verð, verðþróun, viðskiptakjör, verðbreytingar á aðföngum og öðrum kostnaðarliðum.
- Umfjöllun eða umræður um rekstrar-, efnahags- og viðskiptalega stöðu keppinauta eða viðskiptavina aðildarfélaganna.
- Upplýsingaskipti eða upplýsingamiðlun um verð, kostnað eða kostnaðaruppbyggingu, kostnaðarhækkunar, viðskiptavini, framboð og söluskilmála.
- Opinbert fyrirvar varðandi verðlagningu eða þjónustu aðildarfyrirtækja. Tekur þetta m.a. til umræðu á opinberum vettvangi um verð og verðbreytingar aðildarfyrirtækja. Þátttaka í almennri umfjöllun um viðkomandi atvinnugrein í fjölmiðlum, í fræðslu- og upplýsingaskyni, fellur hér ekki undir.
- Hagsmunagæsla sem lýtur að málarekstri fyrir stjórnvöldum varðandi hvort keppinautar aðildarféлага uppfylli ákvæði laga eða stjórnvaldsreglna.

Bótaréttur tjónþola - mikilvægt úrræði í samkeppnisrétti

VIÐSKIPTARÁÐUNEYTIÐ

Bótaréttur vegna samkeppnislagabrota

Í tilefni af heimsókn Neelie Kroes framkvæmdastjóra samkeppnismála hjá Evrópu-sambandinu til Íslands standa viðskiptaráðuneytið og Samkeppniseftirlitið fyrir ráðstefnu um bótarétt vegna samkeppnislagabrota.

Nýlega hafa gengið dómur héraðs þar sem einstaklingum og fyrirtækjum hafa verið dæmdar bætur úr hendi fyrirtækja sem fundin hafa verið sek um brot á samkeppnislögum. Þá hefur framkvæmdastjórn Evrópusambandsins sent hvítbók um skaðabætur vegna brota á samkeppnisreglum út til umsagnar. Á ráðstefnunni verður farið yfir helstu atriði er varða bótarétt vegna samkeppnislagabrota og þau álitæfni sem upp geta komið.

Ráðstefnan verður haldin á Hilton Reykjavík Nordica þann 4. júlí

Dagskrá:

8:15 - 8:30	Skráning og morgunverður		
8:30 - 8:40	Setning og inngangsróð		
8:40 - 9:15	Björgvin G. Sigurðsson viðskiptaráðherra Private Action, Public Responsibility Neelie Kroes, framkvæmdastjóri samkeppnis- mála hjá Evrópusambandinu		
9:15 - 9:35	Effective Enforcement of Competition Policy Kristján Andri Stefánsson, stjórnarmaður Eftirlitsstofnunar EFTA		
9:35 - 10:00	Skiptir bótaréttur tjónþola máli? Páll Gunnar Pálsson, forstjóri Samkeppnis- eftirlitsins		
10:00 - 10:30	Kaffihlé		
10:30 - 10:50	Möguleikar á skaðabótum vegna brota á samkeppnislögum		
10:50 - 11:10	Mat á tjóni vegna samkeppnisbrota Friðrik Már Baldursson, prófessor við Háskólann í Reykjavík		
11:10 - 11:30	Samantekt og ráðstefnuslit		

Ráðstefnustjóri er Dr. Gylfi Magnússon, dósent við viðskipta- og hagfræðideild Háskóla Íslands og formaður stjórnar Samkeppniseftirlitsins.

Skráning á ráðstefnuna fer fram á netfanginu postur@vrn.stjr.is. Ráðstefnugjald er 2.000 kr.

Breytingar á samkeppnislögum mikil réttarbót

- ▶ Samruni kemur nú ekki til framkvæmda á meðan Samkeppniseftirlitið fjallar um hann.
- ▶ Veltumörk sem miðað er við þegar metið er hvort samrunar séu tilkynningarskyldir eru hækkuð, en SE heimilað að skoða smærri samruna við tilteknar aðstæður.
- ▶ Heimilt er nú að tilkynna um samruna með styttri tilkynningu að uppfylltum ákveðnum skilyrðum svo sem ef þeir markaðir þar sem áhrifa samrunans gætir eru ekki tengdir.
- ▶ Ákvæðum um fresti til að taka ákvarðanir í samrunamálum hefur verið breytt.
- ▶ Efnislegt mat Samkeppniseftirlitsins á samkeppnislegum áhrifum samruna tekur nú ekki eingöngu til þess hvort markaðsráðandi staða hafi orðið til eða styrkst heldur einnig til þess hvort samkeppni á markaði raskist að öðru leyti með umtalsverðum hætti.
- ▶ Samkeppniseftirlitið getur nú tekið mál fyrir að nýju, hafi áfrýjunarnefnd eða dómstóll ógilt ákvörðun eftirlitsins sökum formgalla.
- ▶ Skilgreiningar á samruna og yfirráðum hafa verið færðar til samræmis við evrópskan samkeppnisrétt.

Ný lög (94/2008) sem breyttu samkeppnislögum tóku gildi á þriðjudaginn.

Nýjar reglur SE taka gildi innan fárra daga, en þar eru framangreindar breytingar útfærðar nánar.